

виявилось крутішим, ніж оцінювали раніше. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-54361473> (дата звернення: 19.10.2020).

2. На скільки впала економіка країни в 2020 році: Чому в Україні росте споживання товарів, коли економіка падає. URL: https://biz.censor.net/resonance/3217259/chomu_v_ukran_roste_spojivannya_tovarv_koli_ekonomka_pada (дата звернення: 19. 10. 2020).

УДК 334.021

Тарасюк Тетяна
студентка 2-го курсу УДФСУ
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Україна
Tetyana Tarasiuk
2nd year student of UDFSU
University of the State Fiscal Service of Ukraine
Irpin, Ukraine

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ТА ФІНАНСУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

THE PROBLEM OF DEVELOPMENT AND FINANCING OF DOMESTIC MACHINE-BUILDING ENTERPRISES

На даному етапі розвитку економіки машинобудівна галузь є невід'ємною частиною виробничого потенціалу та конкурентоспроможності України.

Не можна заперечувати той факт, що машинобудування є стратегічно орієнтованою на експорт галуззю, що є ключовим фактором ланцюг накопичення науково-технічних перетворень. Звичайно, рівень розвитку машинобудування є показником промислово-економічного рівня розвитку штатів. [1,с. 43]

В Україні цей багатогалузевий комплекс історично мав потужний та унікальний за своїми можливостями науково-технічний та виробничий потенціал, адже за період здобуття незалежності в 1991 р. частка машинобудівного комплексу нашої країни в загальному обсязі виробництва машинобудування країн СНД становила 22,6%, тобто Україна посіла друге місце серед країн СНД, поступаючись лише Росії. [1,с. 43]

Період становлення промисловості та машинобудування в незалежній Україні, коли відбувався процес ринкової трансформації економіки, характеризувався багатьма проблемами: гіперінфляція, значний спад виробництва, погіршення оновлення загального обсягу експорту, спостерігається надзвичайно низька рівень інноваційності. До 2000 р. відбулося зменшення кількості промислових підприємств, значне зниження рівня рентабельності їхньої продукції - на 7,5%, збільшення частки збиткових підприємств на 40% майже на 60-80% від вартості основних фондів. [1,с. 43]

Також слід відмітити ще одну негативну рису, притаманну машинобудівному комплексу країни – значне збільшення кількості збиткових підприємств, яке за січень 2009 р. досягло 51,8% від загальної кількості підприємств, що в порівнянні із 2008 р. збільшилась на 14,5%. Відповідно, кількість прибуткових підприємств зменшилась на 13,1%. [2, с.128]

На основі цього через проблемне існування машинобудівної галузі виникає недовиробництво в інших життєво-необхідних ланках господарства. Зокрема це:

- аграрна галузь (використання машинної техніки для вирощування овочевих, зернових та інших культур рослинності, основа доходу від збору урожаю припадає на використання інноваційних технологічних засобів);
- хімічна промисловість (виготовлення абсолютно всієї продукції припадає на обладнання-близько 90%);

– авіа- та кораблебудування;

У 2019 році в економіку України іноземні інвестори внесли \$2531,1 млн. прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу). Про це інформує Державна служба статистики.

Якщо додати російські і українські капітали з Кіпру, Ліхтенштейну, Британських і Віргінських островів, то обсяг інвестицій буде більший, ніж вклали в українську економіку США. З 1992 року частка США в іноземних інвестиціях скоротилася з 20% до 16,4%, частка Німеччини — з 20% до 6,2%. Таким чином, частка західних країн в обсязі в економіку України має тенденцію до зниження, а частка офшорних зон — до збільшення.

Якщо кошти залучаються з багатьох країн, від багатьох інвесторів і розподіляються між багатьма секторами та регіонами, то їхня ефективність у сприянні запровадженню ринкових реформ та прискоренні економічного зростання буде особливо високою. Крім того, диверсифікація іноземних інвестицій захищає країну, дозволяє їй уникнути залежності від незначної групи інвесторів. [2, с.64]

Серйозну проблему для України складають не тільки малі обсяги іноземних інвестицій, але й їх галузева та регіональна структура. Глибокі диспропорції існують у розподілі інвестицій за галузями. Передусім інвесторів цікавлять підприємства, які за короткий час можуть забезпечити повернення вкладеного капіталу з отриманням найбільшого прибутку.

Для регіональної структури прямих іноземних інвестицій характерна суттєва диференціація. На п'ять найпривабливіших регіонів України припадає 82% всіх іноземних інвестицій, із них 44% — на Київ (багато експортерів переводять капітали у столицю, тому що тут краще відшкодовують ПДВ). На Донецьку область припадає 13%, Полтавську — 12%, Київську — 7%, Львівську — 6%.

В сучасних умовах очікувати великого припливу іноземного капіталу в Україну не доводиться, тому що інвестиційний клімат залишається несприятливим. Основними перешкодами для іноземних інвестицій в Україну є:

- нестабільне та надмірне державне регулювання;
- нечітка правова система;
- мінливість економічного середовища;
- корупція;
- великий податковий тягар;
- проблеми щодо встановлення чітких прав власності;
- низький рівень доходів громадян;
- труднощі в спілкуванні з урядом та приватизаційними органами;
- мінливість політичного середовища;
- відсутність матеріальної, інфраструктури;
- проблеми виходу на внутрішній та зовнішній ринки та інші.

Держава також визначає мінімальний обсяг інвестицій, для іноземних інвесторів, які бажають вкласти свої кошти в інвестиційні проекти, які реалізуються в спеціальних (вільних) економічних зонах. В Україні ця сума становить не менше 500 тис. дол. США.

- напрямок вкладання коштів — машинобудівна галузь України;

- мета вкладання коштів — метою іноземних інвестицій має бути створення нових робочих місць, впровадження новітніх технологій, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, збільшення обсягу високоякісних конкурентоспроможних на зовнішніх ринках товарів, створення сучасної виробничої, транспортної та ринкової інфраструктури;

- вимоги до виробництва — у процесі виробництва іноземний інвестор має: орієнтуватися на найбільш раціональне використання сировинної бази України; сприяти зниженню енергоспоживання на одиницю продукції; створювати екологічно безпечні умови для життєдіяльності населення. [3, с.70]

Постійний розвиток інвестиційних відносин зумовлює появу нових видів іноземних інвестицій. Проведені дослідження виявили, що вже існуючі класифікації іноземних інвестицій треба удосконалити, доповнивши їх певними ознаками, а саме: за об'єктами вкладення, за рівнем ризику іноземного інвестора, за періодом здійснення, за рівнем доходності, за формами власності іноземного інвестиційного капіталу, за видами діяльності у галузі та за формою здійснення, які раніше окремо не виділялись.

Перелік використаних джерел

- 1 Карачина Н.П. Композиційна модель розвитку машинобудування України // Економіка і держава. – 2010. - №1. – С.43-48.
- 2 Дончак Л.Г. Машинобудування в умовах глобальної кризи, особливості реформування економіки України в умовах глобальної економічної кризи. Збірник матеріалів Всеукраїнського науково-практичного семінару від 23 квітня 2009 р. – ВІЕ ТНЕУ, 2009. –с. 218-219
- 3 Сілін А.Р. Ринок, інвестиції та якість економіки // Економіст. – 2013.– С. 63 – 71.

УДК 336

Шевчук Віталій

студент групи ППм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Vitalii Shevchuk

student of PPM-51 group

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Науковий керівник: Панухник Олена

доктор економічних наук, професор

завідувачка кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk

Doctor of Sciences (Economics), Professor

Head of the Department of Economics and Finance

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ FINANCIAL RISKS IN THE ACTIVITIES OF DOMESTIC ENTERPRISES

Оскільки суть ризику зводиться до ймовірності настання або ненастання певної події, фінансові ризики мають свою особливість, адже характеризують ймовірність для суб'єкта господарювання зазнати збитки в результаті проведення операцій в підприємницькій, фінансово-кредитній, біржовій та у інших видах діяльності.

Очевидно, що фінансові ризики притаманні усім процесам економічно-фінансової природи, адже практично неможливо сформулювати виключно єдиний сценарій розгортання подій в підприємницькому секторі через його складноструктурованість та загальну багатоваріантність.

Фінансовий ризик – це невід'ємна складова будь-якої фінансової діяльності, яка являє собою неминучі фінансові відносини, що мають різні напрями прояву через виникнення об'єктивно наявної недостатності, неточності або надмірності економічної інформації щодо